

Yhdyskuntavaliokunta
Kaupunginhallitus

§ 97
§ 167

10.09.2019
30.09.2019

Vastaus valtuustoaloitteeseen sähköautojen hankkimisesta kotihoidolle

399/02.08.00/2018, 100/00.02.00/2018

YLV 10.09.2019 § 97

Lisätiedot:

Kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 3828756
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valt. Ala-Reinikan ym. allekirjoittamassa aloitteessa esitetään, että kotihoidon käytössä olevia autoja uusittaessa niitä hankitaan sähkökäyttöisillä voimanlähteillä toimiviksi (aloite **oheismateriaalina**).

Sähköautojen määrä Suomessa on kasvussa. Arviolta 5-10 % vuonna 2020 Euroopassa myytävistä uusista autoista tulee olemaan sähköautoja. Sähköautoilun kasvua vauhdittavat sekä Suomen kansalliset panostukset, että EU-tason päätökset, kuten esimerkiksi autonvalmistajille asetetut päästörajoitukset. Suurin kasvun syy lienee kuitenkin sähköauton käytön edullisuus pitkällä aikavälillä ja sen antama ajokokemus, erityisesti taajama-ajossa.

Sähkökäyttöisten ajoneuvojen hankintahinnat ovat kuitenkin edelleen polttoainekäyttöisiä noin kaksi kertaa korkeammat. Nykyisten kotihoidon polttomoottoriautojen keskimääräinen hankintakustannus on noin 15.000 € ja sähköautona tehty hankinta olisi noin 30.000 €, joten niiden hankkiminen edellyttäisi noin 15.000 € / ajoneuvo korotusta kalustoinvestointeihin. Ajoneuvoja on yhteensä seitsemän, jolloin uusimisen kustannukset kaikkien ajoneuvojen osalta olisivat suuruusluokkaa 105 000€ + 105 000€ = 210 000 €. Lisäksi hankinta aiheuttaisi sisäisten veloitusten kasvamisen 100 %. Nykyinen sisäinen vuokrahintana on 350 €/kk, sähköautona siis noin 700 €/kk.

Täyssähköautojen myyntiä rajoittavat tällä hetkellä rajallinen autovalikoima, korkeat hankintahinnat sekä autojen saatavuus. Myynnin kasvu on tällä hetkellä vielä paljon maltillisempaa kuin ladattavilla hybrideillä. Täyssähköautojen myynnin on arvioitu kiihtyvän autovalikoiman laajentuessa ja hintojen laskiessa, vuosien 2022–2025 paikkeilla.

Sähköauton valmistamiseen kuluu energiaa ja raaka-aineita tavallista autoa enemmän. Myös sähköön tuotannosta aiheutuu päästöjä. Sähköauton elinkaaren aikana syntyvät päästöt on arvioitu olevan suuremmat kuin polttomoottoriautolla. Sähköauton suurimpana heikkoutena on valmistus. VTT on tutkinut, että sähköauton valmistus kuluttaa noin kolmanneksen tavallista autoa enemmän energiaa. Sähköautojen käytön päästöt ovat vähäisemmät. Siltä osin huomioon pitää ottaa sähköön tuotannon päästöt, jotka vaihtelevat suuresti maittain. Keski-Euroopassa sähköä tuotetaan kivihieillä, mikä kasvattaa sähköauton päästöjä. Suomessa sähkö on siltä osin puhtaampaa. Sähköauton tuottamat pienhiukkaspäästöt ovat polttomoottoriautoja vähäisempiä, millä on myönteinen vaikutus erityisesti

kaupunkiympäristön ilmanlaatuun. Sähköautot ovat myös hiljaisia, millä toisaalta voi olla myös haitallisia vaikutuksia kevyen liikenteen turvallisuuteen, mikäli lähestyvää autoa ei kuule.

VTT tutkimustulosten mukaan täyssähköautojen odotetaan olevan hankintahinnaltaan vastaavien polttomoottoriautojen tasolla arviolta vuonna 2025, minkä jälkeen kannustimia ei enää tarvita. Keskimääräisillä eurooppalaisilla päästölaskelmilla sähköauto ajaa vastaavan dieselauton kiinni noin 50 000-70 000 kilometrin kohdalla. Jos dieselauto käyttäisi uusiutuvaa dieseliä, päästöt putoavat puoleen. Silloin dieselauto on edullisempi vaihtoehto selvästi yli 100 000 kilometriin asti. Kauniaisten kotihoidon käytössä olevat polttomoottorilla varustetut autot vaihdetaan keskimäärin 7 vuoden ikäisenä ja alle 100 000 km ajettuna, jolloin niiden hyvityshinta vaihdossa on vielä kohtuullinen.

Kaupungin työkoneisiin ollaan valmistelemassa biodieselin käyttöönottoa. Haasteena biodieselissä on vielä sen rajoitettu saatavuus. Polttoainevalikoimassa on myös Eko E85 -korkeaseosetanoliipolttoneste, joka vähentää autoilun fossiilisia hiilidioksidipäästöjä jopa 80 %. Kotimainen ympäristöystävällinen ja edullinen Eko E85 soveltuu flexfuel-moottorilla varustettuihin autoihin sekä niihin bensiiniautoihin, joihin on asennettu E85-muutossarja. Suurin osa polttonesteestä on bioetanolia, jota valmistetaan mm. S-ryhmän kauppojen hävikkileivästä. Etanolin tuotanto ei aiheuta ilmakehään hiilidioksidipäästöjä. Sen sivutuotteena syntyy rehua maatalouteen sekä vettä. Nykyaikaisilla elektronisella polttoaineen ruiskutuksella varustetulla moottoreilla kulutuksen lisäys on 10-30 %.

Aloitteen asiayhteys liittyy merkittävältä osalta kaupungin hiilineutraaliuden tiekartan valmisteluun ja laajemmin kaupungin käytössä olevien ajoneuvojen kulutukseen, henkilökunnan kulkumuotoihin sekä hiilineutraaliusohjelman resursointiin. Hiilineutraaliuteen pyrkimisessä tulee kotihoidon olla aktiivinen liikkumispäästöjensä vähentämisessä. Vaihtoehtona polttomoottorille tai sähköautoille voisi olla sähköpyörien hankinta sekä käyttäminen kotihoidon tehtävissä lyhyillä etäisyyksillä.

YTJ:

Yhdyskuntavaliokunta merkitsee vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja lähettää asian edelleen tiedoksi KH:lle ja KV:lle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 30.09.2019 § 167

Yhdyskuntavaliokunnan vastauksessa valtuustoaloitteeseen tuodaan esille sähkökäyttöisten ajoneuvojen kalliit hankintahinnat (arvion mukaan vuoteen 2025 asti), rajallinen autovalikoima ja autojen saatavuus. Lisäksi tuodaan esiin sähköautojen elinkaaren aikana valmistusvaiheessa syntyvät päästöt, joiden arvioidaan olevan suuremmat kuin polttomoottoriautolla.

Kotihoidon edustajien mielestä sähköautojen hankintaa kannattaa harkita vasta, kun hinnat ovat laskeneet.

Kotihoidon käytössä on seitsemän autoa, joista yksi on fysioterapian käytössä. Kotihoidon piirissä on noin sata asiakasta, mutta käyntien määrä on lisääntynyt merkittäväksi. Yhä useammalla kotikäynnillä tarvitaan kahden hoitajan apua, jolloin on tarkoituksenmukaista liikkua autolla. Lisäksi käyntien yhteydessä kotiin viedään usein hoitotarvikkeita ja myös apuvälineitä.

Kotihoidon näkemyksen mukaan sähköpyörien käyttö ei siten ole mahdollista kaikissa tapauksissa, mutta sähköpyörät voisivat toimia hyvänä lisänä autojen rinnalla ja mahdollisesti vähentää autojen käyttöä.

KJ:

KH esittää, että KV merkitsee tiedokseen edellä olevan vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen sähköautojen hankkimisesta kotihoitoon ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

.....

Jäsen Salminen ehdotti toisten kannattamana asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi, koska KH ei pidä vastausta kaupunkistrategian mukaisena ja koska kaupungin tulee olla suunnannäyttävä siirryttäessä sähköautoihin myös sen imagoarvo huomioiden.

Palautusehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

KH palautti asian uudelleen valmisteltavaksi edellä mainituin perusteluin.